

รายงานวิจัย

เรื่อง

10 7a

Reproductive cycles of *Amusium pleuronectes*
collected from a fish landing in Songkhla Province

7b

(วงจรการสืบพันธุ์ของหอยเชลล์ *Amusium pleuronectes* ที่
เก็บรวบรวมจากสะพานปลา อ. เมือง จ. สงขลา)

Order Key.....16358
BIB Key.....16662

PSU

เลขหมู่.....6490.7.43 356 1977
เลขทะเบียน.....
E 2 ก.8. 2547

100 1689

Jintamas Sunanjat
รศ. จินตมาศ สุวรรณจรัส

ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พ.ศ. 2540

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์วงจรการสืบพันธุ์โดยศึกษาลักษณะของเนื้อเยื่ออวัยวะสืบพันธุ์ของหอยเชลล์ *Amusium pleuronectes* โตเต็มวัยที่เก็บรวบรวมจากสะพานปลา อ.เมือง จ. สงขลา เป็นเวลา 14 เดือนติดต่อกัน ในช่วงระหว่างเดือนมิถุนายน 2536 ถึงเดือนกรกฎาคม 2537 พบว่าในแต่ละวงจรของการสร้างเชลล์สืบพันธุ์ของ *Amusium pleuronectes* มีการเปลี่ยนแปลงแบ่งได้เป็น 6 ระยะ และมีการสร้างเชลล์สืบพันธุ์เกิดขึ้นต่อเนื่องตลอดปี เดือนที่มีการวางไข่สูงสุดในเพศเมียคือเดือนสิงหาคม ส่วนในเพศผู้คือเดือนกรกฎาคม จากการศึกษา gonad index พบว่าการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงของวงจรการสืบพันธุ์ใน *Amusium pleuronectes* เพศเมียและเพศผู้ของแต่ละเดือนเป็นไปในแนวเดียวกัน และแสดงค่าของเชลล์สืบพันธุ์สุกเต็มที่ 2-3 ครั้งต่อปี โดยที่ทั้งสองเพศมีการสร้างเชลล์สืบพันธุ์มากที่สุดในเดือนกรกฎาคม

ABSTRACT

Histological analysis was used to determine the reproductive cycle of scallop *Amusium pleuronectes* collected from a fish landing at Songkhla Province during June 1993 to July 1994. Gonad developmental stages were classified into six stages: prefollicular development, initial development, late development, mature, partially spawning and spent. Gametogenesis in *Amusium pleuronectes* occurred throughout the year with the peak of spawning of the ovarian part in August 1993 and the testicular part in July 1994. The gonad index values were determined both qualitatively and quantitatively. The qualitative gonad index indicated monthly fluctuations of testicular and ovarian parts occur in parallel. There were 2-3 peaks of gonad maturation of *Amusium pleuronectes* found in a year and the highest maturation appeared in July 1994 in both indices.